7/11178

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

SAYI : B 14 0 BHİ 0 00 00 02-713
KONU : Yazılı Soru Önergesi

28 ARA 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ:12.12.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/11178-16935/43985 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in "Uluslar arası Zeytinyağı Konseyi Üyeliğine" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/11178) esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ali COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ek: 2 sayfa önerge cevabı

Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/11178

BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL DEMİREL'İN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

Türkiye zeytincilik sektörü, üretim, işleme, iç ve dış pazarlama faaliyetleri ile tarım-sanayi entegrasyonunun başarılı örneklerini sergilemektedir. Bağ-bahçe alanlarının %20'sinde yapılan zeytin üretimi, 400.000 çiftçi ailesinin geçimine katkıda bulunmakta ve istihdam yaratmaktadır.

Türkiye, dünya siyah zeytin üretiminde birinci sırada, genel olarak sofralık zeytin üretiminde ikinci sırada, zeytinyağı üretiminde ise, dördüncü sırada yer alması nedeniyle önemli bir üretici ülke konumundadır. Ülkemizin bu konumundan gelen güçlü avantajını koruyabilmesi için, uluslararası platformlarda yer alması ve buralarda Türkiye menfaatlerine uygun politikalar oluşturması ve kabul ettirmesi gerekmektedir.

Uluslararası alanda;

- Uluslararası zeytinyağı ticaretinin kurallarını belirlemek,
- Teknik çalışmalar yürüterek yüksek kalitede zeytinyağı üretiminin gerçekleşmesini garantiye almak,
- Bilimsel araştırmalar ve kalite kontrolleri için standartları ortaya koymak,
- Dünya yağ piyasalarında zeytinyağının kalitesiyle sahip olduğu üstünlüğü promosyon çalışmalarıyla korumak ve artırmak,
- Zeytinyağı ve sofralık zeytin laboratuarlarına uluslararası akreditasyon verilmesi gibi konularda, dünya zeytin ve zeytinyağı üreticilerine ve tüketicilerine hizmet sunan en önemli kuruluş Uluslararası Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi'dir.

Konsey'in mevcut üyeleri, Cezayir, Avrupa Birliği, Hırvatistan, Mısır, İran, İsrail, Ürdün, Lübnan, Libya, Fas, Sırbistan- Karadağ, Suriye ve Tunus'dur.

Türkiye 28.06.1963 tarihinde girdiği Konsey üyeliğinden; ülkemizin Konseyin, promosyon ve teknik eğitim faaliyetlerinden yeterince yararlanamaması, diğer ülkelerin üretim miktarlarının ülkemize oranla daha fazla arttığı halde üyelik aidatlarının yeniden gözden geçirilmemesi gibi nedenleri göz önünde bulundurarak, 24.11.1998 tarihinde ayrılmıştı.

Bu defa Konsey'le yapılan görüşmelerde ve 2005 yılında yürürlüğe girmesi beklenen yeni Uluslararası Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Anlaşmasında, ülkemizin tereddütlü olduğu konuların giderilmesi yönünde olumlu gelişmeler yaşandığı gözlemlenerek, ülkemizin Konsey'e yeniden üye olması talep edilmiştir. Nitekim, UZK'nın 1 Aralık 2004 tarihinde yapılan genel kurulunda;

- Dünya zeytin ve zeytinyağı sektöründe Türkiye'nin önemli bir yerinin bulunduğu,
- Türkiye'nin Konsey'e yeniden üye olması ile Konseyin çalışmalarının daha geniş bir kesimi kapsayacağı,

ifade edilerek, **ülkemizin Konsey'e yeniden üye olması yönündeki talebi oy birliği ile kabul edilmiştir.**

Konseye ülkemizin yeniden üye olmasına yönelik yasal onay işlemlerimiz devam etmektedir. Bu çerçevede öncelikle 1.1.2006 tarihinde yürürlüğe girecek olan yeni Uluslararası Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Anlaşması'nın öncelikle imzalanması amacıyla imza yetkisi içeren Bakanlar Kurulu Kararı Dış işleri Bakanlığı'nca Başbakanlığa gönderilmiştir. Anlaşmanın imzalanmasını takiben Anlaşma Uygun Bulma Kanunu ile kabulü için Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilecektir.

Mevcut durumda, Konsey'e gözlemci kuruluş statüsünde Tariş Zeytin ve Zeytinyağı Birliği ve Marmarabirlik katılmakta, ancak Konsey'in karar alma sürecinde oy kullanamamakta ve Konsey'in teknik projelerinden yararlanamamaktadırlar.Zeytin ve Zeytinyağı sektöründe güçlü birer üretici örgütü olan Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri(TSKB) gözlemci statüsünde de olsa, dünya zeytincilik otoritelerinin Konsey'de almış oldukları kararlardan haberdar olmakta ve bu çerçevede kendi ticari faaliyetlerine yön vermektedirler. Konsey'e ülkemizin üyeliği ile birlikte TSKB'ler, Konseyin teknik projelerinden de yararlanma imkanına kavuşarak, AB'ne uyum sürecinde zeytin ve zeytinyağı üreticisi olan ortaklarına daha iyi hizmet sunabilecek bir kapasiteye ulaşacaklardır.

UZK'ya yeniden üyelik, Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde sektör bazlı ilişkileri güçlendirecek bir platformun oluşmasını sağlayacaktır.

Türkiye'de zeytin yetiştiriciliği, ıslahı, teknolojisi, bitki sağlığı ve ekonomisi üzerine çeşitli araştırma ve çalışmalar yapan Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na bağlı "Bornova Zeytincilik Araştırma Enstitüsü" UZK'nın teknik yardımlarından yararlanarak, yeni projelerle zeytin üretimimizin kalitesini artırabilecektir.

Üreticiyi daha fazla ve kaliteli ürün üretmeye teşvik etmek için, zeytinyağı ihracatımıza değer kazandırılmasına, katma değeri daha yüksek olan kutulu zeytin ve zeytinyağı ihracatımızın artırılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Bu kapsamda zeytin ve zeytinyağı sektöründe, uzun vadeli politikalar oluşturarak, üreticilerimizin ve ihracatçılarımızın daha fazla kazanç elde edebileceği bir piyasa oluşturulması gerekmektedir.

Dünya piyasalarında zeytinyağı ithalatçıları tarafından kabul gören Konsey'in **kalite kontrol programlarına** Tariş Zeytin ve Zeytinyağı Birliği de kendi çabaları ile girmiş bulunmaktadır.Ülkemizin diğer zeytin ve zeytinyağı ihracatçılarının da söz konusu programlara dahil olabilmesi, ihracatımızda uluslararası standartların geçerlilik kazanması kutulu ihracatımızın artırılması açısından önem taşımaktadır.